

Za Davidovou observatoří na Branišovském vrchu

NA KOLE ZA POZNÁNÍM

Start a cíl: Bezručice nebo Teplá
Délka: 46 km
Náročnost: těžká (bez výjezdu na Třebouňský vrch střední)
Vhodné kolo: horské či trekové

Na kole do Třebouně

Z rozcestí cyklistických tras na bezručickém náměstí vybereme trasu 2208, která začíná dvoukilometrovým sjezdem po silnici do údolí Nezdického potoka. Trasa 2208 tu odbočuje vlevo do osady Krivice, my se však budeme držet silnice do Úterý. Po projetí okolo bytovek v horní části obce Úterý se dáme na křižovatce doleva na silnici s trasou 352. Na městečko se tentokrát podíváme jen z výšky od kostela sv. Václava. Další křižovatka následuje asi po 500 metrech stoupání a odbočíme na ní doprava směrem na Vidžín. Ten se rozkládá na úbočí Stěnského vrchu. Na křižovatce pod Vidžínem se dáme opět doprava a úzkou lesní silničkou sjedeme do údolí Úterského potoka. Za loukou vpravo je možné spatřit mezi stromy zbytky zdí bývalého Zuckrova mlýna, kterému voda „Úteráku“ dávala svoji energii. Silnice, po které pojedeme, se ponoří opět do lesa a koryto potoka se k ní přimkne blíž. Na následující dvojkřižovatce se dáme doprava a vystoupáme po cyklotrase 2233 do obce Branišov. Díky rozsáhlým pastvinám a smrkovým lesům tady příroda působí horským dojmem.

Za Branišovem by bylo škoda nenavštívit staré putní místo na břehu malebného Blažejského rybníka, zvaného též Velký Branišov. Zdejší barokní putní kostel sv. Blažeje z roku 1733 vyhořel po úderu blesku v roce 1957. Do dnešních dnů se dochovalo jen zdivo kostela. V jeho okolí je nově osazeno několik kamenných monolitů a stojí tu chráněná lípa. I v této formě kostel stále žije. Od kostela se vrátíme na silnici a budeme po ní pokračovat nádhernou kotlinou do Nežichova. Přijedete-li sem v období barevného podzimu, budete mít pocit, že jste se ocitli v jiném světě. Za Ne-

POMNÍK z křídla Migu u Louček.

VELKÝ Zuckrův mlýn na Úterském potoce.

CYKLISTÉ v údolí Úterského potoka.

Foto na stránce: Jiří Bízek

Davidova observatoř

Třebouňský vrch je svou nadmořskou výškou 824,5 metrů druhým nejvyšším pahorkem Tepelské vrchoviny. Spolu s Branišovským vrchem tvoří zdaleka viditelný hřeben, jehož zalesněné stráně strmě klesají do okolní krajiny. Na jeho jihovýchodním úbočí se rozléhá půvabná a neopakovatelná kotlina Blažejského rybníka s obcemi Branišov a Nežichov. Na Branišovském vrchu se na přelomu 18. a 19. století nacházela astronomická pozorovatelná významného astronoma Aloise Martina Davida, který v tomto období patřil mezi významné vědce Čech. Jeho hlavním oborem byla matematika a astronomie. Narodil se 8. prosince 1757 v nedalekých Dřevohryzech. Po ukončení klášterního gymnázia v roce 1776 vystudoval v Praze filozofii, matematiku a fyziku. Roku 1780 se stal řeholníkem tepelského kláštera. V roce 1789 získal místo v pražské hvězdárně v Klementinu a za deset let se stal jejím ředitelem. V roce 1799 se stal profesorem metafyziky a astronomie. Tím však jeho kariéra neskončila. V roce 1805 se stal děkanem filosofické fakulty a v roce 1816 pak i rektorem pražské Karlo-Ferdinandovy univerzity. Byl členem mnoha vědeckých společností u nás i v Evropě. V Tepelském klášteře byl kandidátem na opata. Davidovým jménem „Martindavid“ je od roku 1989 pojmenována i planetka č. 6385. Po jeho smrti v roce 1836 přestala observatoř sloužit svému účelu a pozvolna se začala měnit ve zříceninu.

zichovem vyjedeme na státní silnici z Plzně do Karlových Varů. Po této frekventované komunikaci je nutné ujet asi 1 km k odbočce do Třebouně. Krátce za Nežichovem je ale možné odbočit doleva na cestu, vyjetou přes louky. Na odbočku upozorní značka na stromě, další značení tu už ale není. Cesta kopíruje hlavní silnici a vyúsťuje na příjezdové silnici do Třebouně. Jízda po ní je ale dost namáhavá.

Na třebouňské návsi narázíme na rozcestí turistických značených cest. Kdo vynechá cestu na vrchol Třebouňského vrchu, může pokračovat po silnici směrem na Bezděkov a Prachometry. Návštěva hřebenu Třebouňského a Branišovského vrchu ale určitě stojí za trochu námahy. Vyjdeme tedy po cestě se zelenou turistickou značkou vzhůru do kopce. Cesta je tu momentálně v rekonstrukci a tak jsme kolo asi půl kilometru vedli. Dál už je pohodlně sjízdná. K vrcholu v nadmořské výšce 824,5 metrů nás dovede jak zelená tu-

ristická značka lesní pěšinou, tak i upravená štetová cesta.

Třebouňský vrch byl významným triangulačním bodem. Za I. republiky zde byla vyletní Fuchsova bouda. Zbytky staveb středistického výcvikového střediska německé Luftwaffe z II. světové války dnes slouží jako startovací místo pro paragliding. V 70. letech 20. století tu bylo po geologickém průzkumu vytyčeno ložisko stavebního kamene a měl zde být otevřen kamenolom s železniční vlečkou. Zelené značky se budeme držet i nadále. Dojedeme po ní k lesnímu průseku s výhledem na Nežichov, odkud startují paraglaidisté. Zatímco zelená nás po chvíli opustí doprava, pohodlná hřebenová cesta pokračuje až na Branišovský vrch. Je tu opravdu na co koukat. Zajímavé skalní útvary, různé formy lesa, zakřslé náletové smrčky i jalovce, palouky s posedy i místa s výhledy do kraje. Jen pozůstatky observatoře jsme při naší návštěvě těchto míst minulý týden nenašli. Cesta je zakončena točnou a turistickým přístřeškem. Odtud se musíme kousek vrátit stejnou cestou. Po vyjetí na nově opravenou cestu se dáme doleva a sjedeme z hřebenu dolů na silnici do Bezděkova.

Návrat přes Teplou

V Bezděkově se dáme doprava na Prachometry, kde najedeme na silnici do Teplé. Z této hlavní silnice po 2 kilometrech jízdy ještě odbočíme doleva na Kladruby a okolo rybníka Pírka dorazíme k Tepelskému klášteru. Tento premonstrátský klášter byl založen v roce 1193 mocným českým vládkou Hroznatou. Klášterní komplex, obklopený parkem, zahrnuje klášterní budovy,

sýpku, prelaturu, konvent, klášterní lékárnu a další budovy. Klenotem je klášterní kostel Zvěstování Panny Marie, ze kterého lze přejít do klášterní knihovny. Ta je svými 100 tisíci svazky druhou největší knihovnou v Čechách. Po dlouhé cestě se můžete občerstvit v restauraci. Kvůli uzavřenému mostu za klášterem na cyklotrasu 306 použijeme k návratu do Bezručic cyklotrasu 2212 do Křepkovic. Odtud tato cyklotrasa vede souběžně s cyklotrasou 2208 a my po ní pojedeme lesní svážnicí do Louček. V lese na vrcholu krátkého stoupání se zleva napojuje

PODROBNÉ VEDENÍ linie trasy na mapě najdete na: <http://www.cykloserver.cz/f/05a3165511/>

Užitečné informace

Občerstvení na trase: Bezručice, Úterý, Teplá, Dolní Polžice (2 km mimo trasu)
Cykloservisy na trase: na trase žádný není
Odkazy: <http://www.hvezdarnaplen.cz/2013/06/14/pozustatky-davidovy-astronomicke-observatore-na-branisovskem-vrchu/>
<http://www.mavlast.cz/top-vylety.prirodni-a-kulturni-pamatky-v-okoli-trebounskeho-a-branisovskeho-vrchu>
Trasa: <http://www.cykloserver.cz/f/05a3165511/>
Trasa výletu vede částečně po turistických trasách bez značení cyklotrasy. Dbejte tu pozornosti, zejména při sjezdech. Pěší turisty nesmíme na kole ohrozit!

KOSTEL sv. Blažeje u Branišova.

SKÁLY na Branišovském vrchu.

V KOSTELE sv. Blažeje dnes.

červená turistická značka. Tady můžeme opět navštívit jedno zajímavé místo. Asi 300 metrů po této značce dojedeme

me k místu, kde lesní porost ukrývá památník zřícené stíhačky z roku 1970. Z Louček do Bezručic nás již dovede trasa 306 přes Pačín a Řešín.

Příští pátek: Na rokycanské vrcholy – Žďár, Čilina a Kotel s rozhlednou

Trasu připravil Jiří Bízek, cyklista, znalec Konstantinolaženská a autor knihy Konstantinolažensko na kole s 22 výlety pro silniční a horskou cyklistiku.

Seriál cyklovýletů po Plzeňském a Karlovarském kraji vzniká ve spolupráci s regionálním informačním portálem pro cyklisty plzenskonakole.cz.

plzenskonakole.cz